

Akademia WSB

Dąbrowa Górnicza, Kraków, Cieszyn, Żywiec, Olkusz, Gliwice, Tychy

WSB University

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
"Actions to improve the quality of life of people with
special needs in Poland and around the world"

mgr Sylwia Bartela

Seminarium Doktorskie AWSB, Pedagogika

Adam Gołębiowski

SKN ProjectGO, Zarządzanie II stopnia

Poznaj, zrozum, zaakceptuj...

Akademia WSB

Dąbrowa Górnicza, Kraków, Cieszyn, Żywiec, Olkusz, Gliwice, Tychy

WSB University

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
"Actions to improve the quality of life of people with
special needs in Poland and around the world"

mgr Sylwia Bartela

*Doctoral Seminarium of WSB University,
Pedagogy*

Adam Gołębiowski

*SKN ProjectGO, Management Graduate
Studies*

Let It Know, Understand, Accept...

- Niepełnosprawność – jest to długotrwały stan, w którym występują pewne ograniczenia w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka
- Ograniczenia te spowodowane są na skutek obniżenia sprawności funkcji fizycznych lub psychicznych
- Jest to także uszkodzenie, czyli utrata lub wada psychiczna, fizjologiczna, anatomiczna struktury organizmu

-
- Disability – this is a risky condition in which there is a risk if violated by a person
  - These limitations are the result of chemical or unauthorized features
  - It is also necessary, i.e. a loss or defect of the mental, physiological, anatomical structure of the body

Utrata sprawności może być:

- całkowita
- częściowa
- trwała lub okresowa
- wrodzona lub nabyta
- ustabilizowana lub progresywna

Loss of fitness can be:

- total
- partial
- permanent or periodic
- congenital or acquired
- stabilized or progressive

Savoir-Vivre wobec osób z potrzebami różnicowanymi to umożliwianie im normalnego funkcjonowania w społeczeństwie

Savoir-Vivre w stosunku do osób z potrzebami specjalnymi nie powinien być wyrażany tylko poprzez szacunek rozumiany jako kulturę wypowiedzi i stosownego zachowania.

Savoir-Vivre wobec osób z niepełnosprawnościami nie powinien być też wyrażany poprzez odwracanie wzroku lub bierne przyglądanie się osobie, ani poprzez wykluczanie osoby zachowującej się „inaczej” niż pozostała osoba w grupie.

Savoir-Vivre for people with diverse needs is to enable them to function normally in society

Savoir-Vivre towards people with special needs should not be expressed only through respect, understood as a culture of expression and appropriate behavior.

Savoir-Vivre towards people with disabilities should not be expressed either by looking away or by looking passively at a person, or by excluding a person who behaves “differently” from the rest of the group.

- jeśli chcesz taką osobę poprowadzić, zaproponuj jej swoje ramię lub chwyć ją pod rękę, idź krok przed nią
- nie łap za rękę, nie popychaj, nie ciągnij za sobą
- zawsze najpierw spytaj, czy możesz pomóc
- wskazując osobie niewidzącej drogę, dokładnie wskaż konkretne wskazówki (aby dość do klasy idź ok. 200 kroków prosto, potem 3 schody w dół, potem skręć w lewo, 2 drzwi po lewej z wystającą klamką, otwierają się na zewnątrz
- jeżeli osoba niewidząca korzysta z pomocy psa przewodnika, idź po przeciwnej stronie niż pies
- jeśli podajesz posiłek, dokładnie opisz zawartość talerza i wskaż co gdzie stoi posługując się orientacją wg zegara

- if you want to lead such a person, offer him your shoulder or grab his hand, go one step ahead of him
- don't hold your hand, don't push, don't pull
- always ask first if you can help
- pointing a blind person the way, accurately point out specific directions (to get enough to the classroom go about 200 steps straight, then 3 stairs down, then turn left, 2 doors on the left with protruding handle, open to the outside)
- if the blind person uses the help of a guide dog, walk on the opposite side of the dog
- if you are serving a meal, accurately describe the contents of the plate and indicate what is where it stands using the clock orientation

- chcąc zwrócić swoją uwagę pomachaj ręką lub delikatnie klepnij osobę w ramię
- nie krzycz, mów naturalnym rytmem, nie zasłaniaj ust dłońmi
- nie śmieję się z gestów i mimiki twarzy osoby głuchej
- nie stawajmy w miejscu słabo lub za bardzo oświetlonym
- jeśli osoba głucha, jest z tłumaczem PJM, zwracaj się bezpośrednio do osoby głuchej
- nie rozpraszaaj wzroku osoby głuchej inną czynnością
- posługuj się „pisanie i czytaniem”

- if you want to get your attention, wave your hand or gently tap the person on the shoulder
- don't shout, speak in a natural rhythm, don't cover your mouth with your hands
- do not laugh at the gestures and facial expressions of a deaf person
- do not stand in a poorly or too brightly lit place
- if the deaf person is with a PJM translator, please contact the deaf person directly
- do not distract the sight of a deaf person with another activity
- use „writing and reading”

To stan neurologiczny charakteryzujący się zaburzeniem czynności mózgu tj. wyładowaniami bioelektrycznymi

Napady padaczkowe mogą mieć gwałtowny przebieg lub dana osoba zachowuje się jak w transie. Napady częściowe złożone - osoba może chodzić, wykonywać ruchy, w rzeczywistości jest ona nieprzytomna.

It's a neurological condition characterized by brain dysfunction i.e. bioelectronic discharges

Seizures may be violent or a person may be in a trance. Partial seizures complex - a person can walk, perform movements, in fact, she's unconscious.

Jeśli jesteś świadkiem napadu padaczkowego nagłego:

- usuń z zasięgu osoby wszystko, co może spowodować obrażenia
- nie wkładaj niczego do ust chorego
- rozwiąż choremu krawat lub poluzuj kołnierz
- trzymaj głowę podczas napadu
- po zakończeniu napadu włóż pod głowę chorego poduszkę lub odzież, delikatnie przewróć go na bok aby oczyścić drogi oddechowe i przyspieszyć przepływ śliny

Jeśli jesteś świadkiem napadu padaczkowego częściowo złożonego:

- nie krzycz na chorego
- nie wybudzaj go z obecnego stanu
- zabezpiecz pomieszczenie (okna, drzwi, sprzęty) by nie wypadł oraz by nie wyrządził sobie krzywdy
- po wybudzeniu nie bądź wobec osoby agresywny, nie okazuj strachu, przerażenia

If you witness a sudden seizure:

- remove from the person's reach anything that could cause injury
- don't put anything in the patient's mouth
- untie the patient's tie or loosen the collar
- hold your head during the attack
- after the seizure, put a pillow or clothing under the head of the patient, gently roll him over to the side to clear the airways and speed up the flow of saliva

If you witness a semi-complex seizure:

- don't yell at the sick man
- do not wake him from his current state
- protect the room (windows, doors, equipment) from falling out and from hurting yourself
- after waking up do not be aggressive towards the person, do not show fear, fright

Osoby średniego wzrostu często zaniżają umiejętności osób niskorosłych (niedopuszczalne jest nazywanie ich karłami). Traktowanie dorosłej osoby jak urocze dziecko może stanowić trudną do pokonania przeszkodę.

- Nie popychaj osoby niskorosłej
- Nie zwracaj się do osoby niskorosłej jak do dziecka
- Jeśli zauważysz, że osoba np. nie dosięga przycisku w windzie, zaproponuj pomoc, nie bądź ani nachalny, ani bierny

Middle-height people often underestimate the skills of short people (unacceptable is calling them dwarves). Treating an adult like a cute child can be a difficult obstacle to overcome.

- Do not push a short person
- Do not refer to a short person as a child
- If you notice that a person can't reach the button in the elevator, offer help, don't be pushy or passive

Charakterystycznymi cechami są problemy z komunikacją i interakcjami społecznymi oraz ograniczone, stereotypowe i powtarzalne wzorce zachowań. Jednak trzeba zdawać sobie sprawę, że u każdej osoby ze spektrum autyzmu objawy mogą być inne, mieć różny stopień nasilenia, dawać inny obraz kliniczny, a tym samym inaczej wpływać na życie i funkcjonowanie w społeczeństwie.

Characteristic features are problems with communication and social interaction and limited, stereotypical and repetitive patterns of behavior. However, it is important to realize that for each person with the autism spectrum, the symptoms may be different, have different degrees of severity, give a different clinical picture, and thus affect life and functioning in society differently.

Każdy z nas ma różnorodne potrzeby. Każdy inne.

Niektórzy z nas mają wybór, inni nie.

Wszyscy winni jesteśmy sobie wzajemny szacunek, zrozumienie, akceptacje.

„Przyjdzie taka chwila, gdy stwierdzisz, że coś się skończyło. To właśnie będzie początek.”

Louis L`Amour

Each of us has different needs. Everyone else.

Some of us have a choice, some don't.

We all owe each other mutual respect, understanding, acceptance.

“There will come a time when you realize that something is over. This will be the beginning.”

Louis L`Amour

**Doskonała
Nauka**

**Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego**

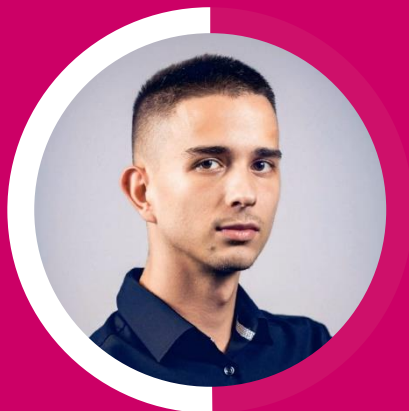
Projekt finansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Doskonała nauka II” – moduł: wsparcie konferencji naukowych. Numer projektu KONF/SN/0042/2023/01 Dofinansowanie 214 960,00 zł Całkowita wartość 238 860,00 zł

Kontakt / Contact

mgr Sylwia Bartela

e-mail: sbartela@wsb.edu.pl

Adam Gołębiowski

e-mail: agolebiowski@wsb.edu.pl